

СТАНОВИЩЕ

От проф. д-р Венета Дойчева, НАТФИЗ „Кр. Сарафов“

За кандидатурата на **Десислава Стойчева**, единствен кандидат в:

конкурса, публикуван в Държавен вестник бр. 35/ 24.04.2018 г., обявен от:

НАТФИЗ „Кр. Сарафов“ в област на висшето образование 8. Изкуства, професионално направление 8.4. Театрално и филмово изкуство, научна специалност „Мениджмънт в сценичните изкуства“

за заемане на академична длъжност „**доцент**“

Десислава Стойчева е авторитетен и търсен експерт в сферата на културата, управлението и оценката на културни проекти с международно участие и финансиране и уважаван преподавател. В биографията си има опит като артист (завършила е НАТФИЗ, специалност Актьорско майсторство за драматичен театър и е практикувала тази професия в различни театрални проекти). Освен творческо развитие в сферата на театъра тя е придобила завидни нови квалификации в полето на културния мениджмънт и е изградила впечатляваща кариера като ръководител, ментор, инициатор и оценяващ не само в национален, а преди всичко в международен план. Основните ѝ работни позиции в това поле са в системата на Британския съвет, където тя е заемала отговорни постове с все по-разширен обхват на действие и отговорност (включително и в регионален и извъневропейски мащаб). От 2013 година е „доктор“ по театрално и филмово изкуство. Тя е сред академичния колектив, който създава и акредитира магистърската програма „Мениджмънт в сценичните изкуства“ (НАТФИЗ) и от 2005г. досега преподава курс по „Арт мениджмънт“. Автор е на книгата „Управление на иновативни театрални проекти“, 2014 и на множество публикации, участвала е в международни и национални конференции, семинари и обучителни инициативи.

В конкурса Десислава Стойчева представя за участие една монография „Актьорите, мениджърите и уменията на бъдещето“, изд. къща „Инфодар“, С., 2018, (172 стр.). Този авторски труд предлага необичаен поглед към фигурата на актьора и комплекса от умения, които той (би трябвало да) притежава, за да упражнява своята професия. Сама познаваща отвътре тези компетентности, Десислава Стойчева заявява тезата, че тези артистични умения са абсолютно необходими и за всички останали професии в бъдеще. По подразбиране става ясно, че другите (включително и нетворчески) професии също

имат своите специфични изисквания и без да е достатъчен, този комплекс е необходим за професиите на бъдещето. Това е нов поглед и нов прочит на актьорската подготовка и може да бъде определен като съзвучен с търсенията на други хуманитарни полета (антропология, социология, психология, история). В това отношение парадигмата, която изследователката предлага е продуктивна и би могла да се разширява с разнообразни аспекти на анализ. От своя страна анализът, който книгата извършва може да се мисли като вид практико-теоретично изследване. Десислава Стойчева съчетава собствените си натрупвания като практик (на терена на живия театър и на терена на културните и образователните проекти) с обективното наблюдение върху процесите на социалното развитие в европейски и в световен мащаб. Книгата с лекота въвежда читателя в динамиката на социалната картина, която кара специалистите да прогнозираят с увереност, че бъдещето ще предложи изпитания за личното кариерно развитие, които ще изискват нова персонална гъвкавост. Наученото днес ще бъде не само недостатъчно, но и дори излишно. Тук идва идеята за фундаменталното значение на т.н. „меки умения“ като решаващи за адаптивността на личността в новите динамики на живота. Актьорите притежават, придобиват и поддържат активно въображение, асоциативност, готовност за партньорство, дисциплина, уважение към екипа, системност и търпение, упоритост, физическа издръжливост, психическа устойчивост, висока степен на самопознание и самоанализ, готовност за приемане на критика, изобретателност и бърза реакция в непозната ситуация, способност за учене в процеса на работата – всички тези качества могат да бъдат мислени като присъщи не само на творците, но и като компетентности, които ще са естествено нужни във всички сфери на труда. Затова Д. Стойчева решава да проучи в каква степен и в какви сфери професионално обучени и практикуващи професията си актьори се оказват успешни в най-разнообразни други начинания. Освен, че запознава с конкретни казуси, тя размишлява и върху социално значимите ползи, които мнозина актьори успешно и творчески извършват. Книгата специално проучва ролята на актьора в образователни и социално ангажирани казуси и конкретни проекти и защитава позицията, че в тази посока очевидно има огромен терен за работа. Авторката много добре познава агентите в тази сфера, лично е работила с тях, интервюирала е всички, за които пише, лично е проследила процесите и резултатите, за всичко тя пише като познавач от първо лице. Това близко разстояние до разнообразни проекти открива повтарящите се елементи – актьори, които осмислят творческите си компетентности в успешни нови инициативи, някои от които откривателски за българския социален пейзаж. Така тя успява да

демонстрира, че актьорът е винаги и агент на някакво действие – в случая социално и отново творческо, макар и извън сцената (всъщност повечето от проучените казуси представят актьори, които практикуват основната си професия, но я съчетават и с нови свои функции).

Като много важна е определена и работата с публиката и достигането до нови публики, като критерий, допълващ идеята за успешна дейност на театрални и други проекти.

С много добро балансиране между изискванията на обективното проучване на фактите и критичното наблюдение на експертния поглед, Десислава Стойчева успява да представи и своята лична позиция. Тя пледира за по-широко и дори изненадващо мислене за професионализма на актьора. Книгата доказва, че има всички основания съвременният актьор да бъде възприеман като творческа фигура с нови очаквания. А оттам и всички онези, които не са актьори очевидно трябва да започнат да се приближават до театъра по нови пътеки.

Впечатляващата професионална биография на Десислава Стойчева, активната ѝ дейност като експерт и мениджър на културни проекти, нейната ангажираност като преподавател, както и оригиналността на монографичното изследване, което представя, ми дават достатъчно основания да **гласувам с ДА** за избора ѝ за доцент в обявения конкурс.

13.08. 2018

проф.д-р Венета Дойчева